

Modelong Banghay-Aralin sa Araling Panlipunan

Kuarter 4

Aralin

3

Modelong Banghay-Aralin sa Araling Panlipunan 8
Kuarter 4: Linggo 3
TP 2024-2025

Ang materyal na ito ay inilaan lamang para sa paggamit ng mga guro na kalahok sa pilot implementation ng MATATAG K to 10 Curriculum sa Taong-Panunurang 2024-2025. Layunin nito na tumulong sa paghahatid ng mga nilalaman, pamantayan, at mga kasanayang pampagkatuto ng kurikulum. Ang anumang hindi awtorisadong pagkopya, pamamahagi, pagbabago, o paggamit ng materyal na ito labas sa itinakdang saklaw ay mahigpit na ipinagbabawal at maaaring magresulta sa angkop na mga mga legal na hakbang at kaparusahan.

Ang mga akda na ginamit sa materyal na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahinulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga bumuo ng materyal ang karapatang-arang iyon..

Mga Tagabuo

Manunulat:

- Arlene Joy T. Jacob

Tagasuri:

- Ma. Victoria Culminas - Colis, PhD.

Mga Tagapamahala

Philippine Normal University
Research Institute for Teacher Quality
SiMERR National Research Centre

Pinagsikapang tiyakin ang kawastuhan ng mga impormasyon na nasa materyal na ito. Para sa mga katanungan o puna, maaari pong sumulat o tumawag sa Tanggapang ng Direktor ng *Bureau of Learning Resources* sa pamamagitan ng pagtawag sa mga numero ng telepono (02) 8634-1072 at 8631-6922 o sa pamamagitan ng email sa blr.od.@depd.gov.ph.

BANGHAY ARALIN

ARALING PANLIPUNAN, IKAAPAT NA KUWARTER, IKATLONG LINGGO, ANTAS 8

I. NILALAMAN NG KURIKULUM, PAMANTAYAN, AT MGA KASANAYAN SA ARALIN	
A. Mga Pamantayang Pangnilalaman	Naipamamalas ang pag-unawa at pagpapahalaga sa mga adhikain at kontribusyon upang matugunan ang mga isyung kinakaharap ng daigdig
B. Mga Pamantayan sa Pagganap	Nakagagawa ng pananaliksik na nakapagtataya sa mga napapanahong isyu at usapin sa sariling komunidad na nagpapakita ng pagtugon bilang mapanagutang mamamayan ng bansa at daigdig
C. Mga Kasanayan at Layuning Pampagkatuto	<i>Mga Kasanayan</i> Nasusuri ang mga isyung panlipunan na kinakaharap ng daigdig. 1.Naipaliliwanag ang kahulugan ng mga sakit na Sexually Transmitted Infection (STI) at COVID-19. 2. Natutukoy ang dahilan ng paglaganap ng mga sakit na STI at COVID 19. 3. Naiisa-isa ang paraan ng pagtugon ng <i>World Health Organization at Department of Health</i> sa mga sakit na STI at COVID-19.
C. Nilalaman	B. Mga Isyung Panlipunan: Isyung Pangkalusugan (STI at COVID-19)
D. Integrasyon	Panahon, Pagpapatuloy at pagbabago

II. BATAYANG SANGGUNIAN SA PAGKATUTO

Top-ranked hospital in the nation. (n.d.). Mayo Clinic. <https://www.mayoclinic.org/>
Home. (2024). <https://www.who.int/>
editorial cartooncovid-19 . (n.d.). <https://tinyurl.com/2z3ach5p>.

III. MGA HAKBANG SA PAGTUTURO AT PAGKATUTO		MGA TALA SA GURO
A. Pagkuha ng Dating Kaalaman	UNANG ARAW 1. Maikling Balik-aral: I-TSART MO! (<i>Tingnan sa pahina 1 ng Sagutang Papel</i>)	
B. Paglalahad ng Layunin	1. Paglinang sa Kahalagahan sa Pagkatuto sa Aralin Mga Pamprosesong Tanong: 1. Ano ang STI? 2. Paano ito naililipat sa ibang tao? 3. Ano ang COVID-19? 4. Paano ito nakakahawa? 2. Paghawan ng Bokabolaryo sa Nilalaman ng Aralin PUNAN NG NAWAWALANG LETRA: (<i>Tingnan sa pahina 1-2 ng Sagutang Papel</i>)	Video: What is an STI? (youtube.com) The Story of Coronavirus (full version), English - YouTube MGA SAGOT: 1. QUARANTINE 2. SWAB TEST 3. PAGBUBUNTIS 4. BLOOD TRANSFUSION
C. Paglinang at Pagpapalalim	Kaugnay na Paksa : Sexually Transmitted Infection at COVID-19 Ang mga sakit na napapasa sa pakikipagtalik (STDs) ay sanhi ng mga impeksyon na napapasa sa pakikipagtalik (STIs). Karaniwan itong kumakalat sa pamamagitan ng pakikipagtalik. Ang mga STIs ay sanhi ng mga <i>bacteria, virus, o parasites</i>. Maaaring maipasa ang STI mula sa isang tao patungo sa iba sa pamamagitan ng dugo, <i>semen, o vaginal discharge</i> at iba pang mga likido ng katawan. Minsan, ang mga impeksyon na napapasa sa pakikipagtalik ay kumakalat sa iba pang paraan bukod sa pakikipagtalik. Halimbawa, maaaring kumalat ang STIs sa mga sanggol sa panahon ng pagbubuntis o panganganak. Maaari rin itong kumalat sa pamamagitan ng <i>blood transfusions</i> o paggamit ng mga nakakapagkalat na karayom. Hindi palaging nagdudulot ng mga sintomas ang STIs. Maaaring makuha ng isang tao ang mga impeksyon na napapasa sa pakikipagtalik mula sa isa pang taong mukhang malusog at maaaring hindi alam na may impeksyon sila. Mga Sintomas ng STI Maaaring magkaroon ng iba't ibang sintomas ang STIs, kabilang ang walang sintomas. Kaya maaaring hindi napapansin ang mga impeksyong napapasa sa pakikipagtalik hanggang sa magkaroon ng mga komplikasyon ang isang tao o ma-diagnose ang isang kapartner. Maaaring maglamang ng mga sintomas ng STIs ang mga sumusunod:	Ito ay nakuha sa website ng Mayo Clinic, maaaring humanap ng ibang babasahin ang guro.

	• Mga sugat o bukol sa mga genitalia o sa oral o rectal area. • Masakit o namumula sa pag-ih. • Paglabas ng likido mula sa ari ng lalaki. • Hindi karaniwang o may amoy na hindi karaniwang paglabas ng likido mula sa ari ng babae. • Hindi karaniwang pagdurugo mula sa ari ng babae. • Sakit sa pagtatalik. • Malalaki at namamagang lymph nodes, lalo na sa singit pero minsan ay mas malawak. • Masakit na tiyan sa ibaba. • Lagnat. • Pamamantal sa katawan, kamay, o paa. COVID-19 Ang sakit na Coronavirus disease (COVID-19) ay isang nakakahawang sakit na sanhi ng SARS-CoV-2 virus. Ang karamihan ng mga taong nahawaan ng virus ay magdaranas ng <i>mild</i> hanggang <i>moderate</i> na <i>respiratory illness</i> at magbabalik sa normal na kalusugan nang hindi nangangailangan ng espesyal na paggamot. Gayunpaman, may ilan na magiging malubha ang kundisyon at mangangailangan ng medikal na atensyon. Ang mga mas matanda at ang may mga iba't ibang <i>medical conditions</i> tulad ng <i>cardiovascular disease, diabetes, chronic respiratory disease, o cancer</i> ay mas malamang na magkaroon ng malubhang karamdaman. Maaari ang sinuman na magkasakit ng COVID-19 at magkaroon ng malubhang sakit o mamatay sa anumang edad. Ang pinakamahasag na paraan para maiwasan at bumagal ang pagkalat ng virus ay ang maging maalam tungkol sa sakit at kung paano kumalat ang virus. Protektahan ang sarili at iba mula sa impeksyon sa pamamagitan ng : 1. Pag-iwas na hindi bababa sa 1 metro ang layo mula sa iba. 2. Pagsusuot ng tamang-fitted na maskara 3. Pagsasagawa ng regular na paghuhugas ng kamay o paggamit ng alcohol-based na rub. 4. Magpabakuna kapag nasa tamang panahon na at sundin ang lokal na gabay. Ang virus ay maaaring kumalat mula sa bibig o ilong ng isang nahawahan sa pamamagitan ng maliit na likidong patak kapag sila ay umuubo, sumisinghot, nagsasalita, kumakanta, o humihinga. Ang mga patak na ito ay maaaring maging malalaking <i>respiratory droplets</i>. Mahalaga na sundin ang tamang <i>respiratory</i>	Maari itong ibigay bilang takda upang magawa ng Maganda at maayos ng mga mag-aaral. Ito ay isang halimbawa lamang ng editorial cartoon, maaaring maghanap pa ng iba ang guro.
--	---	---

	<i>etiquette</i>, tulad ng pag-ubo sa siko, at manatili sa bahay at mag-self-isolate hanggang sa mag-recover kung ikaw ay hindi maayos ang pakiramdam 1. Pagproseso ng Pag-unawa Pamprosesong Tanong 1. Anong mga pamamaraan ang maaaring gawin ng isang tao kung inaakala niyang siya ay may STI? COVID-19? 2. Ikaw ba ay nangamba nung nagkaroon ng epidemya ng COVID-19? Bakit? 3. Ano ang mga hakbang na ginawa ng ating pamahalaan at ng buong mundo upang mabilis na mawakasan ang COVID-19? Naging matagumpay ba ito, Bakit? IKALAWANG ARAW 2. Pinatnubayang Pagsasanay INFOGRAPHICS: Hahatiin ang klase sa dalawang pangkat. Ang unang pangkat ay gagawa ng Inforaphics tungkol sa STI, ang ikalawang pangkat naman ay tungkol sa COVID-19. Makikita sa Infographics ang mga kahulugan ng mga sakit, sintomas ng mga sakit, paraan paano makaiwas at ang mga datos na nagkaroon ng ganitong sakit. 3. Paglalapat at Pag-uugnay EDITORIAL CARTOON: <i>(Tingnan sa pahina 2 ng Sagutang Papel)</i>	
D. Paglalahat	IKATLONG ARAW 1. Pabaong Pagkatuto KEY TAKEAWAYS: Bilang Kabataan na nakaranas ng epedemyang COVID-19 maglahad ng mga aral na natutunan mo sa panahong ito. Maaari itong ilagay sa isang <i>colored paper</i> at maaari ring gumamit ng mga <i>coloring materials</i>. Bibigyan lamang ng 20 minuto upang buuin ang konsepto at tatawag ng mga mag-aaral na maaaring magbahagi sa harap ng klase. IKAAPAT NA ARAW 2. Pagninilay sa Pagkatuto	

	PAGSASATAO: Kung ikaw ay mabibigyan ng pagkakataong maging DOH Secretary, ano ano ang iyong magiging hakbang para maiwasan ang pagkalat ng mga sakit na STI at COVID-19 sa bansa. Maaari itong isulat sa <i>short bond paper</i> .	
--	---	--

IV. EBALWAYSON NG PAGKATUTO: PAGTATAYA AT PAGNINILAY				MGA TALA SA GURO
A. Pagtataya	1. Pagsusulit: <i>(Tingnan sa pahina 3 ng Sagutang Papel)</i> 2. Gawaing Pantahanan/Takdang-Aralin 1. Ano ang terorismo? 2. Ano ang epekto ng terorismo sa mga tao? Sanggunian: Terrorism Definition, History, & Facts Britannica			MGA SAGOT 1. STI 2. COVID-19 3. COVID-19 4. COVID-19 5. STI 6. STI 7. COVID-19 8. COVID-19 9. STI 10. STI
B. Pagbuo ng Anotasyon	Itala ang naobserhan sa pagtuturo sa alinmang sumusunod na bahagi.	Epektibong Pamamaraan	Problemang Naranasan at Iba pang Usapin	<i>Hinihikayat ang mga guro na magtala ng mga kaugnay na obserbasyon o anomang kritikal na kaganapan sa pagtuturo na nakakaimpluwensya sa pagkamit ng mga layunin ng aralin. Maaaring gamitin o baguhin ang ibinigay na template sa pagtatala ng mga kapansin-pansing lugar o alalahanin sa pagtuturo.</i> <i>Bilang karagdagan, ang mga tala dito ay maaari ding maging isa mga gawain na ipagpapatuloy sa susunod na</i>
	Estratehiya			
	Kagamitan			
	Pakikilahok ng mga Mag-aaral			
	At iba pa			

				<i>araw o mga karagdagang aktibidad na kailangan.</i>
C. Pagninilay	<i>Gabay sa Pagninilay:</i> ▪ <u>Prinsipyo sa pagtuturo</u> <i>Anong prinsipyo at paniniwala ang naging bahagi ng ginawa sa aralin? Bakit dapat ituro ang aralin sa paraang aking ginawa?</i> ▪ <u>Mag-aaral</u> <i>Anong gampanin ng mga mag-aaral sa aralin? Ano at paano natuto ang mga mag-aaral?</i> ▪ <u>Pagtanaw sa Inaasahan</u> <i>Ano ang aking nagawang kakaiba? Ano ang maaari kong pang gawin sa susunod?</i>			<i>Ang mga entry sa seksyong ito ay mga pagninilay ng guro tungkol sa pagpapatupad ng buong aralin, na magsisilbing input para sa pagsasagawa ng LAC/Collab sessions. Maaaring gamitin o baguhin ang ibinigay na mga gabay na tanong sa pagkuha ng mga insight ng guro</i>